

Inspiratiedocument alternatieve inzet studenten 2e Corona-golf

November/december 2020

Introductie

De WGV heeft onlangs een inventarisatie gedaan naar de mogelijkheden tot alternatieve inzet van studenten tijdens de tweede Corona-golf, mede gezien de te verwachten stageplaats-tekorten. Op basis daarvan is een aantal suggesties op een rij gezet en deze zijn met deelnemers uit onderwijs en werkveld samen besproken in een tijdelijke denktank. Deze gesprekken hebben bovendien geleid tot aanvullende ideeën.

De uitkomsten van deze denktank zijn samengevat in een inspiratiedocument voor een alternatieve invulling van stages. Het is als groeidocument bedoeld en aanvullingen blijven welkom.

Het is een basis om als onderwijs en werkveld zelf samen uit te werken naar een lokale toepassingen.

De alternatieven voor stages

1. De pragmatische aanpak

- Stagiaires in groepen naar het werkveld, extra inzet in de praktijk, incl. begeleiding vrijgekomen docent. Dit betekent studenten in groter aantal naar het werkveld. De docent gaat mee en pakt begeleiding op. Begeleiding gebeurt dus geconcentreerder, maar de instelling bedenkt wel waarvoor en op welke afdelingen de studenten worden ingezet.
- Druk op de werkvloer, om te moeten begeleiden verminderen, bijvoorbeeld door 1 docent in de instelling een werkplek te bieden die alle niveaus begeleidt.
- Ook positief wanneer docent verslagen gaat nakijken, begeleiding op afstand biedt (online), examens afneemt, etc., ter ontlasting werkbegeleider.
- Wel zoeken naar zo min mogelijk wisselingen van mensen. Stages concentreren op bepaalde afdelingen en daar ook onderwijs laten plaatsvinden. Suggestie om grotere groepen een soort onderzoeksproject te laten doen of bij welzijnsonderdelen binnen de zorgorganisatie in te zetten. Dan heb je minder mensen/studenten die overal rondlopen.
- Studenten worden 'wiebelig'. Zeker studenten die echt alleen online les hebben en niet meer op school komen. Zij hebben meer behoefte aan contact en klampen meer de leercoaches op de werkvloer aan.

ROC heeft studieloopbaanbegeleiders verzocht om studenten actiever op te zoeken. Impact van Corona werkt door op het leren en de persoon.

Kortom: Taken goed gaan filteren op wat door docent kan worden overgenomen. Ook hybride vorm is optie, waarbij leercoaches studenten begeleiden en mee kunnen werken (voorbeeld zorghotel Gaanderen, docenten met BIG VP).

2. Teststraten die bemand worden met studenten ombouwen naar test- en vaccinatiestraten

- Teststraat van Landstede, Deltion en Windesheim loopt goed. Er is een SBB-erkenning voor doktersassistenten. Het is een initiatief van de Zwolse 8. Men deelt graag de ervaringen.
- ROC Twente zet sinds kort eveneens de doktersassistenten in bij de teststraat.
- Idee om straks teststraten om te bouwen voor zowel testen als vaccinatie. ROC van Twente heeft hier contact over met de GGD en Hestia.
- Ook andere sectoren zijn daarin te zetten, zoals studenten van beveiliging, horeca etc.
- Extra aandacht voor stageplekken voor studenten niveau 2 blijft nodig.

3. Studenten meer stage laten lopen en onderwijs hieromheen flexibel inrichten.

- Deze variant heeft overeenkomsten met nr. 1. Er wordt zeker ook lesgegeven, zoals in het zorghotel.
- Je verplaatst het onderwijs naar het werkveld. Flexibiliteit is belangrijk.
- Opgemerkt wordt dat de stages over meer dagen van de week verspreid zouden moeten worden. Levert meer plekken op.
- Je kunt de hogere jaars bij de overdracht van de stage elkaar laten inwerken, waarbij de coaching digitaal door het onderwijs gebeurt.

- Zorgprofessionals uit de niet directe zorg (fysiotherapeuten, logopedisten, etc.) in de instellingen inzetten voor lessen. Servicedocument 5.0 geeft ruimte om dit als BOT te rekenen. Het Servicedocument 5.0 biedt sowieso veel ruimte. Ook onderzoeken of de zorgprofs in kwestie dit voor het eigen kwaliteitsregister kunnen inzetten.
- Verder kun je kijken of oudere jaars fysio etc. toegevoegd kunnen worden in bijvoorbeeld gezamenlijke klinische les en koppeltjes maken bijvoorbeeld voor til-transfer technieken. Krachten bundelen (onderwijs en werkveld) t.b.v. opdrachten kwaliteit en deskundigheid.
- Aanpassing wel goed registreren voor de verantwoording achteraf en studenten goed informeren wat ze mogen verwachten, wat er van hen verwacht wordt en wat deze toepassing zal betekenen.
- Respons vanuit studenten geeft aan dat zij hier positief instaan, willen zich zeker flexibel inzetten.

4. Ook andere mbo-branches (bijv. koks horeca) inzetten voor stages

- Is optie wanneer je taakherschikking binnen afdelingen toepast.
- Voorbeeld is thuiszorgorganisatie Icare. Hier wordt gekeken naar de inzet in het kader van tegengaan vereenzaming. Betreft aanvullende dienstverlening. Thuiszorg heeft hier zelf geen tijd voor.
- Voor o.a. ondersteunde activiteiten in huiskamers wordt in Twente verbinding gezocht met andere branches in het ROC.
- Als het geen officiële stage is, kan deze wel als goede praktijkervaring gelden. (Servicedocument 5.0)
- In principe zijn 1e jaars ook inzetbaar. Zij kunnen zorgmedewerkers ondersteunen door aandacht te geven aan cliënten. De zorg is huiverig voor inzet van 1^e jaars. Zijn erg jong, twijfel over hoe strak zij zich houden aan de Corona-regels.
- Inzet van o.a. horeca-stagiaires en beveiligers kan alleen op welzijn, niet in de zorg, dus geen verdringing van stageplakken aldaar.
- Vanuit het ROC van Twente worden studenten Entree opleiding, facilitair medewerker en leidinggevende ingezet in huiskamers bij instellingen.
- Viattence heeft bij SBB/Deltion een verzoek ingediend om studenten koksrichting in te zetten in de keukens bij kleinschalig wonen.
- Studenten beveiliging worden al ingezet bij de teststraten.

5. Constructie (tijdelijk) overzetten BOL'ers naar BBL

- Je houdt het leerproces wel gaande, de vertraging zal meevallen, je loopt als school minder risico en je komt als instelling in aanmerking voor subsidie. Echter wel goede afspraken maken over begeleiding.
- Men moet als school een andere rol oppakken, niet als docent, maar als werkbegeleider.
- Je kunt een groep (bijv. 25, 1e jaars) in de praktijk inzetten als BBL-ers, waarbij ze dagelijks contact hebben met docenten. Daarnaast minder lessen op school geven.
- Je kunt hogere jaars een bijbaantje bieden, waarbij je de uren registreert en een POK toepast.
- Ook buiten Corona, gezien de tekorten in de zorg is het bieden van de overstap van BOL naar BBL interessant. Echter, als het grote groepen betreft, vraagt dat wel meer begeleiding vanuit school.
- Daarnaast krijgt een BBL'er een dienstverband en komt in het rooster. Je kunt hen echter geen verantwoording geven. Hiertoe zou je een speciale functiebeschrijving maken.
- In Twente komen er steeds meer vragen/verzoeken om studenten (gedeeltelijk) in formatie op te nemen. Dus niet boventallig. Constructies waarbij deel stage betaald wordt (de ingeroosterde uren). Studenten hebben keuze en kunnen aangeven of ze dit willen.
- Studenten hebben zelf niet altijd goed beeld waar ze aan toe zijn. Vaak prima geschikt voor extra handen maar nog niet toe aan leren binnen BBL-structuur. Optie is dan om de stage wat uit te breiden.
- Verschuiving van BOT naar BPV kan volgens Servicedocument 5.0. wel per persoon kijken of het past.
- Bedenk wel dat met BOL'ers die overstappen naar BBL, de doorstroom naar het hbo mogelijk in het gedrang komt.
- Zorg ervoor dat goed op papier staat hoeveel stage is en hoeveel werk. Er zijn instellingen die er bewust voor kiezen dat stage en werk op verschillende afdelingen plaatsvinden, om de verschillende rollen helder te houden.
- Suggestie om op langere termijn een consortium op te richten dat bijvoorbeeld 50 opleidingsplekken biedt en na afronding ook baangarantie geeft. Idee past binnen strategisch personeelsbeleid. Actie ligt bij de instellingen zelf. Rol WGVI is instellingen voeden en faciliteren.

- Goeie studenten in lintstages en blokstages later/ langer vasthouden, door ze bijvoorbeeld een bijbaan te bieden.
- Kortom: houd de toepassing en verdeling van leren en werken wel helder.

6. Relevante lesstof naar voren halen (bijv. 3^e jaars), waardoor ze eerder aan de slag kunnen

- Genoemd wordt ook meer digitaal lesgeven en/of de hele klas plaatsen in de praktijk. O.a. Hoornbeeck en Graafschap College zien mogelijkheden.
- Student die nu op stage is kan langer blijven indien gewenst en theorie wordt dan wat naar achteren doorgeschoven. Of theorie heel erg gecomprimeerd voor men op stage gaat en dan de werkvloer op. Ook hier wel oog voor maatwerk houden, wat bij de betreffende student past en zij nodig heeft. In feite gepersonaliseerd onderwijs. Als voorbeeld wordt de werkwijze van de Nationale Zorgklas genoemd. Modules aanreiken die op dat moment nodig zijn.

Aanvullingen

1. Lukt het niet om 1^e jaars stage te laten lopen, regel dan een hogere jaars/buddy waarmee ze een aantal keren kunnen meelopen, zodat ze toch kennis maken met de praktijk.
2. Inzet van technologie: Studenten live mee laten kijken via de slimme bril (Google glass) bij cliëntcontact. O.a. goede voorbeelden bij studenten doktersassistente en studenten thuiszorg.
3. Ook uitkomsten andere brainstormsessies (zoals ROC Twente-breed) met elkaar delen
4. Breder dan de zorg kijken voor bepaalde opleidingen. Bijvoorbeeld via gemeente uitzoeken wat er bij wijkcentra en dorpskernen voor mogelijkheden zijn. Kan een soort buitenschoolse beroepsoriëntatie zijn. O.a. voor starters niveau 2 heel goed als ze het werkveld ingaan. Daar leren ze beter communiceren en met mensen omgaan. Extra aandacht voor niv.2 is nodig. Hebben goede structuur en begeleiding nodig.
5. T.a.v. niveau 2: Voor deze groep blijft het belangrijk om mogelijkheden te zoeken. Heel goed kijken naar curriculum en competenties die ze (moeten) hebben. Deze studenten niet uit het oog verliezen. Stroomt immers vaak door naar niveau 3.
6. Bespreek en toets de ideeën met studenten, hoe staan zij hierin, waar lopen zij warm voor?

Interessante links:

- Mbo: [Corona: Infographic Servicedocument 5.0 \(visme.co\)](#)
- Hbo: [Servicedocument HO versie 8.0 11 november 2020 - aanpak coronavirus COVID-19 | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

Aan dit inspiratiedocument hebben meegewerkt

Vanuit het onderwijs: Aventus, Deltion, Graafschap College, ROC van Twente, Alfa College, Hoornbeeck College, HAN en VIAA.

Vanuit het werkveld: Markenheem, Baalderborggroep, Ambiq, TMZ, WZU-Veluwe, Zorggroep Solis, Carint Reggeland, WGZ Zorg en Welzijn.